

31997R1466

2.8.1997

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 209/1

UREDBA SVETA (ES) št. 1466/97**z dne 7. julija 1997****o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik**

SVET EVROPSKE UNIJE JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, zlasti člena 103(5),

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

v skladu s postopkom iz člena 189c Pogodbe ⁽²⁾,

(1) ker Pakt za stabilnost in rast temelji na cilju zdravih javnih financ kot sredstvu za izboljšanje pogojev za stabilnost cen ter močno in trajnostno rast, ki pospešuje ustvarjanje delovnih mest;

(2) ker Pakt za stabilnost in rast sestavljajo pričujoča uredba, katere namen je doseči okrepljen nadzor nad proračunskim stanjem ter nadzor in uskladitev gospodarskih politik, Uredba Sveta (ES) št. 1467/97 ⁽³⁾, katere namen je pospešiti in pojasniti izvajanje postopkov pri prekomernem primanjkljaju, in Resolucija Evropskega sveta z dne 17. junija 1997 o Paktu za stabilnost in rast ⁽⁴⁾, v kateri so v skladu s členom D Pogodbe o ustanovitvi Evropske Unije določene čvrste politične smernice za natančno in pravočasno izvajanje Pakta za stabilnost in rast, še pose-

bej glede na srednjeročni cilj, doseči čim bolj uravnoteženo proračunsko stanje ali proračunski presežek, za katerega so se obvezale vse države članice, ter za sprejetje ustreznih popravljanih proračunskih ukrepov, ki so po njihovem mnenju potrebni za izpolnitev ciljev iz njihovih programov za stabilnost in konvergenco, vsakokrat ko obstajajo informacije o dejanskem ali pričakovanem odkluku od srednjeročnega proračunskega cilja;

(3) ker člen 104c Pogodbe jasno zavezuje države članice v tretji fazi ekonomske in monetarne unije (EMU), da so se dolžne izogibati čezmernemu javno finančnemu primanjkljaju; ker se na podlagi člena 5 Protokola (št. 11) o nekaterih določbah, ki se nanašajo na Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska, ki je priložen Pogodbi, člen 104c(1) ne uporablja za Združeno kraljestvo, dokler to ne pristopi k tretji fazi; ker se obveznost iz člena 109e(4), da si države članice prizadevajo izogibati se čezmernemu javno finančnemu primanjkljaju, še naprej uporablja za Združeno kraljestvo;

(4) ker ravnanje v skladu s srednjeročnim ciljem, doseči čim bolj uravnoteženo proračunsko stanje ali proračunski presežek, državam članicam omogoča, da obvladujejo običajna konjunkturna nihanja in da hkrati obdržijo svoj javno finančni primanjkljaj v mejah 3-odstotne BDP referenčne vrednosti;

(5) ker je treba postopek večstranskega nadzora iz člena 103(3) in (4) Pogodbe dopolniti s postopkom za zgodnje opozarjanje, na podlagi katerega bo Svet državo članico pravočasno opozoril, da mora sprejeti potrebne ukrepe za popravilo proračuna, če hoče preprečiti nastanek čezmernega javno finančnega primanjkljaja;

⁽¹⁾ UL C 368, 6.12.1996, str. 9.

⁽²⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 28. novembra 1996 (UL C 380, 16.12.1996, str. 28), Skupno stališče Sveta z dne 14. aprila 1997 (UL C 146, 30.5.1997, str. 26) in Odločba Evropskega parlamenta z dne 29. maja 1997 (UL C 182, 16.6.1997).

⁽³⁾ UL L 209, 2.8.1997, str. 6

⁽⁴⁾ UL C 236, 2.8.1997, str. 1.

- (6) ker naj bi se nadaljeval postopek večstranskega nadzora iz člena 103(3) in (4) za spremljanje celotnega gospodarskega razvoja vsake države članice in Skupnosti ter skladnosti njihovih gospodarskih politik z osnovnimi smernicami gospodarske politike iz člena 103(2); ker je primerno, da se za spremljanje tega razvoja predložijo informacije v obliki programov za stabilnost in kvergenco;
- (7) ker obstaja potreba po razvijanju koristnih izkušenj, pridobljenih v prvih dveh fazah ekonomske in monetarne unije v okviru programov za kvergenco;
- (8) ker morajo države članice, ki uvedejo enotno valuto, v nadaljevanju besedila „sodelujoče države članice“, v skladu s členom 109j doseči visoko stopnjo trajnostne kvergenca in zlasti trajnostno javno finančno stanje; ker je ohranjanje zdravega proračunskega stanja v teh državah članicah nujno za podpiranje stabilnosti cen ter krepitev pogojev za trajnostno rast proizvodnje in zaposlovanja; ker morajo sodelujoče države članice predložiti srednjeročne programe, v nadaljevanju besedila „programe za stabilnost“; ker je treba opredeliti temeljne vsebine tovrstnih programov;
- (9) ker so države članice, ki ne uvedejo enotne valute, v nadaljevanju besedila „nesodelujoče države članice“, dolžne nadaljevati politiko, katere cilj je doseganje visoke stopnje trajnostne kvergenca; ker morajo te države predložiti srednjeročne programe, v nadaljevanju besedila „programi za kvergenco“; ker je treba opredeliti temeljne vsebine tovrstnih programov za kvergenco;
- (10) ker je Evropski svet v Resoluciji z dne 16. junija 1997 o oblikovanju mehanizma menjalnih tečajev v tretji fazi ekonomske in monetarne unije določil trdne politične smernice, v skladu s katerimi se v tretji fazi ekonomske in monetarne unije vzpostavi mehanizem za določanje menjalnih tečajev, v nadaljevanju besedila „MMT2“; ker bo za valute nesodelujočih držav članic, ki bodo pristopile k MMT2, veljal osrednji tečaj valute v razmerju do evra, na podlagi katerega se bo mogoče sklicevati pri presojanju ustreznosti njihovih politik; ker bo MMT2 pripomogel k zaščiti teh držav in držav članic, ki uvedejo evro, pred nezaželenimi pritiski na deviznih trgih; ker bodo nesodelujoče države članice, ki ne bodo pristopile k MMT2, da bi omogočile primeren nadzor Sveta, v svojih programih za kvergenco, usmerjenih v doseganje stabilnosti, prav tako predstavile ustrezne politike, s čimer se bo mogoče izogniti izkrivljanju realnih menjalnih tečajev ter prekomernemu nihanju nominalnih menjalnih tečajev;
- (11) ker je trajna kvergenca osnovnih gospodarskih podatkov nujni predpogoj za trajnostno stabilnost menjalnih tečajev;
- (12) ker je treba opredeliti časovni plan za predložitev programov za stabilnost in kvergenco ter njihovih posodobljenih različic;
- (13) ker morajo države članice zaradi preglednosti in obveščanja javnosti objaviti svoje programe za stabilnost in kvergenco;
- (14) ker mora Svet pri presojanju in spremljanju programov za stabilnost in kvergenco, predvsem njihovih srednjeročnih proračunskih ciljev ali načrtovanih prilagoditvenih poti, po katerih naj bi bili doseženi, upoštevati vsakokratne konjunkturne in strukturne značilnosti gospodarstva vsake države članice;
- (15) ker velja glede na to posvetiti posebno pozornost znatnim odmikom proračunskih stanj od ciljnega uravnoveženega ali presežnega proračunskega stanja; ker naj bi Svet državo članico pravočasno opozoril, da bi se lahko izognila prekomernemu primanjkljaju; ker je primerno, da Svet pri trajnem odkliku od zadanega proračunskega cilja poostri svoja priporočila in jih objavi; ker za nesodelujoče države članice Svet lahko sprejme priporočila o ukrepih, ki jih morajo le-te sprejeti za učinkovito izvajanje njihovih programov za kvergenco;
- (16) ker so programi za kvergenco in stabilnost korak na poti k izpolnjevanju ekonomskih kvergenčnih meril, kot jih opredeljuje člen 104c,

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

ODDELEK 1

NAMEN UREDBE IN OPREDELITVE POJMOV

Člen 1

Ta uredba določa pravila glede vsebine, predlaganja, preverjanja in spremljanja programov za stabilnost in kvergenco v okviru

večstranskega nadzora Sveta, zato da se v zgodnji fazi prepreči pojav čezmernega splošnega javnofinančnega primanjkljaja ter pospeši nadziranje in usklajevanje gospodarskih politik.

Člen 2

V smislu te uredbe so „sodelujoče države članice“ tiste države članice, ki v skladu s Pogodbo uvedejo enotno valuto, in „nesodelujoče države članice“ tiste, ki enotne valute niso uvedle.

ODDELEK 2

PROGRAMI ZA STABILNOST

Člen 3

1. Vsaka sodelujoča država članica predloži Svetu in Komisiji podatke, potrebne za izvajanje rednega večstranskega nadzora iz člena 103 Pogodbe, v obliki programa za stabilnost, ki predstavlja bistveno podlago za stabilnost cen in močno trajnostno rast, ki je pogoj za ustvarjanje delovnih mest.

2. Program za stabilnost vsebuje naslednje podatke:

- (a) srednjeročni cilj proračunskega stanja, ki naj bo čim bolj uravnoteženo ali presežno in usmeritve za prilagajanje splošnega javnofinančnega presežka/primanjkljaja temu cilj-nemu stanju in predvideni potek splošnega javnega zadolževanja;
- (b) temeljne predpostavke predvidenega gospodarskega razvoja in pomembnih gospodarskih spremenljivk, ki vplivajo na uresničevanje programov za stabilnost, denimo javnih investicijskih odhodkov, rasti realnega bruto domačega proizvoda (BDP), zaposlenosti in inflacije;
- (c) prikaz proračunskih in drugih gospodarskopoličnih ukrepov, ki so bili sprejeti in/ali predlagani za doseg ciljev iz programa, ter ocena kvantitativnega učinka osnovnih proračunskih ukrepov na proračun;
- (d) analiza vpliva sprememb temeljnih gospodarskih postavk na stanje državnega proračuna in dolga.

3. Podatki o prilagajanju splošnega javnofinančnega presežka/primanjkljaja in javnega zadolževanja ter temeljne gospodarske postavke, iz odstavkov 2(a) in (b), so prikazani na letni osnovi za tekoče in minulo leto ter še za prihodnja tri leta.

Člen 4

1. Programi za stabilnost se predložijo pred 1. marcem 1999. Po tem datumu se enkrat na leto predložijo tudi posodobljeni programi. Država članica, ki uvede enotno valuto pozneje, predloži program za stabilnost v šestih mesecih po tem, ko Svet sprejme sklep o njenem sodelovanju pri enotni valuti.

2. Države članice svoje programe za stabilnost in njihove posodobljene različice objavijo.

Člen 5

1. Na podlagi ocene Komisije in Odbora, ki se ustanovi v skladu s členom 109c Pogodbe, Svet v okviru večstranskega nadzora iz člena 103 preveri, ali srednjeročni proračunski cilj iz programa za stabilnost zagotavlja zadostno varnostno mejo za izogibanje čezmernemu primanjkljaju, ali so gospodarske postavke, na katerih temelji program, stvarne in če sprejeti in/ali predlagani ukrepi zadoščajo za uresničitev načrtovanih prilagoditvenih usmeritev za doseg srednjeročnega proračunskega cilja.

Svet poleg tega preveri, ali vsebine programa za stabilnost prispevajo k tesnejšemu usklajevanju gospodarskih politik in ali je gospodarska politika zadevne države članice skladna s temeljnimi smernicami gospodarske politike.

2. Svet preveri program za stabilnost v skladu z odstavkom 1 v največ dveh mesecih od predložitve. Svet na priporočilo Komisije in po posvetovanju z Odborom, ustanovljenim v skladu s členom 109c Pogodbe, izda mnenje o programu. Če Svet v skladu s členom 103 meni, da bi bilo treba cilje in vsebine programa zastaviti bolj zahtevno, v svojem mnenju državo članico pozove, naj prilagodi svoj program.

3. Posodobljene različice programov za stabilnost na podlagi ocene Komisije presoja Odbor, ustanovljen v skladu s členom 109c Pogodbe; posodobljene programe po potrebi presoja še Svet v skladu s postopkom iz odstavkov 1 in 2 tega člena.

Člen 6

1. Svet v okviru večstranskega nadzora v skladu s členom 103(3) na temelju poslanih podatkov sodelujočih držav članic ter ocen Komisije in Odbora, ustanovljenega v skladu s členom 109c Pogodbe, spremlja uresničevanje programov za stabilnost, še zlasti ugotavlja, ali se proračunsko stanje znatno odmika ali se utegne odmakniti od srednjeročnega proračunskega ciljnega stanja in usmeritev za prilagajanje, po katerih naj bi bilo doseženo, kakor je določeno v programih za prilagajanje javno-finančnega presežka/primanjkljaja.

2. Če Svet ugotovi, da se proračunsko stanje znatno razlikuje od ciljnega srednjeročnega proračunskega stanja ali od usmeritev za prilagajanje, po katerih naj bi bilo doseženo, pošlje zadevni državi članici v smislu zgodnjega opozorila za preprečevanje nastanka čezmernega primanjkljaja v skladu s členom 103(4) priporočilo, naj sprejme potrebne prilagoditvene ukrepe.

3. Če Svet na podlagi nadaljnjega spremljanja presodi, da je odmik proračunskega stanja od ciljnega srednjeročnega proračunskega stanja ali od usmeritve za prilagajanje, po kateri naj bi bilo doseženo, trajen ali se poslabšuje, pošlje v skladu s členom 103(4) zadevni državi članici priporočilo, naj takoj sprejme popravljalne ukrepe, poročilo pa lahko v skladu z omenjenim členom tudi objavi.

ODDELEK 3

PROGRAMI ZA KONVERGENCO

Člen 7

1. Vsaka nesodelujoča država članica predloži Svetu in Komisiji podatke, potrebne za izvajanje rednega večstranskega nadzora iz člena 103, v obliki programa za konvergenco, ki predstavlja bistveno podlago za stabilnost cen in močno trajnostno rast, ki je pogoj za ustvarjanje delovnih mest.

2. Program za konvergenco vsebuje naslednje podatke, zlasti o spremenljivkah v zvezi s konvergenco:

(a) srednjeročni cilj proračunskega stanja, ki naj bo čim bolj uravnoteženo ali presežno, usmeritve za prilagajanje splošnega javnofinančnega presežka/primanjkljaja temu ciljnemu stanju in predvideni potek splošnega javnega zadolževanja; srednjeročne cilje monetarne politike; odnos teh ciljev do stabilnih cen in menjalnih tečajev;

(b) temeljne postavke predvidenega gospodarskega razvoja in pomembnih gospodarskih spremenljivk, ki vplivajo na uresničevanje programov za konvergenco, denimo javnih investicijskih odhodkov, rasti realnega bruto domačega proizvoda (BDP), zaposlenosti in inflacije;

(c) prikaz proračunskih in drugih gospodarsko-političnih ukrepov, ki so bili sprejeti in/ali predlagani za doseg ciljev iz programa, ter ocena kvantitativnega učinka osnovnih proračunskih ukrepov na proračun;

(d) analiza vpliva sprememb temeljnih gospodarskih postavk na stanje državnega proračuna in dolga.

3. Podatki o prilagajanju splošnega javnofinančnega presežka/primanjkljaja in javnega zadolževanja ter temeljne gospodarske postavke, iz odstavkov 2(a) in (b), so prikazani na letni osnovi za tekoče in minulo leto ter še za prihodnja tri leta.

Člen 8

1. Programi za konvergenco se predložijo pred 1. marcem 1999. Po tem datumu se enkrat na leto predložijo posodobljeni programi.

2. Države članice svoje programe za konvergenco in njihove posodobljene različice objavijo.

Člen 9

1. Na podlagi ocene Komisije in Odbora, ki se ustanovi v skladu s členom 109c Pogodbe, Svet v okviru večstranskega nadzora iz člena 103 presodi, ali srednjeročni proračunski cilj iz programa za konvergenco zagotavlja zadostno varnostno mejo za izogibanje čezmernemu primanjkljaju, ali so gospodarske postavke, na katerih temelji program, stvarne in če sprejeti in/ali predlagani ukrepi zadoščajo za uresničitev načrtovanih prilagoditvenih usmeritev za doseg srednjeročnega proračunskega cilja.

Svet poleg tega presodi, ali vsebine programa za konvergenco prispevajo k tesnejšemu usklajevanju gospodarskih politik in ali je gospodarska politika zadevne države članice skladna s temeljnimi smernicami gospodarske politike.

2. Svet presodi program za konvergenco v skladu z odstavkom 1 v največ dveh mesecih od predložitve. Svet na priporočilo Komisije in po posvetovanju z Odborom, ustanovljenim v skladu s členom 109c, izda mnenje o programu. Če Svet v

skladu s členom 103 meni, da bi bilo treba cilje in vsebine programa zastaviti bolj zahtevno, v svojem mnenju državo članico pozove, naj prilagodi svoj program.

3. Posodobljene različice programov za konvergenco na podlagi ocene Komisije preverja Odbor, ustanovljen v skladu s členom 109c Pogodbe; posodobljene programe po potrebi presoja še Svet v skladu s postopkom iz odstavkov 1 in 2 tega člena.

Člen 10

1. Svet v okviru večstranskega nadzora v skladu s členom 103(3) na temelju poslanih podatkov nesodelujočih držav članic v skladu s členom 7(2)(a) te uredbe ter ocen Komisije in Odbora, ustanovljenega v skladu s členom 109c Pogodbe, spremlja uresničevanje programov za konvergenco, še zlasti ugotavlja, ali se proračunsko stanje znatno odmika ali se utegne odmakniti od srednjeročnega proračunskega ciljnega stanja in usmeritev za prilagajanje, po katerih naj bi bilo doseženo, kakor je določeno v programih za prilagajanje javno-finančnega presežka/primanjkljaja.

Poleg tega Svet glede na cilje posameznih programov za konvergenco spremlja tudi gospodarske politike nesodelujočih držav članic predvsem za zagotovitev, da te politike stremijo k stabilnosti, s čimer se je mogoče izogniti izkrivljanju realnih menjalnih tečajev in prekomernemu nihanju nominalnih menjalnih tečajev.

2. Če Svet ugotovi, da se proračunsko stanje države članice znatno razlikuje od ciljnega srednjeročnega proračunskega stanja ali od usmeritev za prilagajanje, po katerih naj bi bilo doseženo, pošlje zadevni državi članici v smislu zgodnjega opozorila za preprečevanje nastanka čezmerne primanjkljaja

v skladu s členom 103(4) priporočilo, naj sprejme potrebne prilagoditvene ukrepe.

3. Če Svet na podlagi nadaljnega spremljanja presodi, da je odmik uresničene proračunskega stanja od ciljnega srednjeročnega proračunskega stanja ali od usmeritve za prilagajanje, po kateri naj bi bilo doseženo, trajen ali se poslabšuje, pošlje v skladu s členom 103(4) zadevni državi članici priporočilo, naj takoj sprejme popravljalne ukrepe, poročilo pa lahko v skladu z navedenim členom tudi objavi.

ODDELEK 4

SKUPNE DOLOČBE

Člen 11

V okviru večstranskega nadzora iz te uredbe Svet pripravi tudi celovito oceno iz člena 103(3) Pogodbe.

Člen 12

V skladu z drugim pododstavkom člena 103(4) predsednika Sveta in Komisije v svoje poročilo Evropskemu parlamentu vključita tudi rezultate večstranskega nadzora, izvedenega v skladu s to uredbo.

Člen 13

Uredba začne veljati 1. julija 1998.

Uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 7. julija 1997

Za Svet
Predsednik
J.-C. JUNCKER